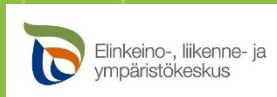

Etelä-Savo ennakoi

Ennakoinnin toimintamalli ja esavoennakoi.fi -alusta

Tietoisku

Anne Kokkonen ja Hanna Kautiainen
Etelä-Savon ennakointiverkko -hanke

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Alueellinen ennakointi

- **Järjestelmällinen, osallistava prosessi**, jossa kerätään tietoa ja laaditaan visioita keskipitkän ja pitkän aikavälin tulevaisuudesta, ja jolla pyritään parantamaan nykyisten päätösten tietopohjaa ja käynnistämään yhteisiä toimia (Euroopan komission Alueellisen ennakoinnin käytännön opas).
- **Aluekehityslaki** (Laki alueiden kehittämistä 1651/2009) määrittelee nykyistä maakuntaliittojen ja ELY-keskusten tehtäviä ja työnjakoa alueellisessa ennakoinnissa.
 - **Maakuntaliitot** koordinoivat alueellisen kokonaiskuvan kehitystä sekä vastaavat koulutustarpeiden pitkän (yli 8 vuotta) ja keskipitkän aikavälin (yli 3 vuotta) ennakoinnista.
 - **ELY-keskusten ja TE-toimistojen** tehtävänä on lyhyen aikavälin (0-3 vuotta) ennakointi elinkeinoihin ja työvoimaan liittyen.
- Uusi aluekehityslaki valmisteilla.
- Lakisääteisten tehtävien lisäksi alueellinen ennakointityö on joka maakunnassa oman näköistään. Ennakoinnin tavat, sisällöt, laajuudet, säännöllisyys ja tekijäjoukko vaihtelevat alueilla suuresti.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Etelä-Savon alueellinen ennakointi

Mitä tehdään?

- Aluekehityslain mukaiset tehtävät.
- Muu aluekehitystä tukeva ennakointityö:
Ennakointitiedon tuottaminen, yhteen kokoaminen, analysointi ja viestiminen.
- Alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten verkostojen toimintaan osallistuminen.

Miksi tehdään?

- Tietoa suunnittelun ja eritasoisen päätöksenteon tueksi
Kehittämishaasteiden, ideoiden, ilmiöiden ym. esiin nostaminen, keskustelun herättäminen.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Prosessit ja tuotokset

Etelä-Savossa jo vakiintuneita sekä Ennakointiverkko –hankkeessa (2017 – 2019) toteutettuja ennakkoinnin prosesseja ja tuotoksia ovat mm:

Pitkän aikavälin työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointi (säännöllisin väliajoin toistuva prosessi) maakuntaliiton johdolla

Muu tilastotuotanto maakuntaliiton toimesta

esavoennakoi.fi –sivusto, jonne tilasto- ja ennakointitietoa kootaan, päivitysvastuussa maakuntaliitto ja ELY-keskus

Trendikatsaukset, tarkastellaan jotain tiettyä ilmiötä tai kehityskulkua Etelä-Savon kontekstissa mm. tilastoaineiston pohjalta

Selvitykset ja raportit, joissa käytetään omaa tiedonhankintaa ja erilaisia ennakointimenetelmiä

Skenaariot ja niiden seuranta

Laajan joukon tulevaisuusfoorumit, joihin kutsutaan mielenkiintoisia puhujia ajankohtaisiin teemoihin kytkeytyen

Tulevaisuustyöpajat esimerkiksi tulevaisuuden osaamistarpeisiin liittyen

Muut osallistavat menetelmät ja tilaisuudet

2 kertaa vuodessa alueelliset kehitysnäkymät ja lyhyen aikavälin osaamistarvenäkymät (TEM-vetoinen elinkeinoelämän ja työllisyyden lyhyen aikavälin tarkasteluprosessi)

Työllisyyskatsaukset ELY-keskuksen toimesta joka kuukausi, seurataan työllisyyden ja työttömyyden kehityksen trendiä

Ammattibarometri 2-3 kertaa vuodessa, tarkastellaan seuduittain, millä aloilla on yli- ja millä aloilla alitarjontaa

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Etelä-Savon ennakoinnin toimintamalli

- Kehitetty Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen järjestämien Certified Foresight Professional –opintojen osana.
- Menetelmänä käytettiin ns. pehmeää systeemimetodologiaa (SSM).
- SSM soveltuu jo olemassa olevien järjestelmien kehittämiseen.
- Kartoitettiin Etelä-Savon alueellisen ennakoinnin nykytila: eri osa-alueiden toiminnot sekä toimijoiden, osa-alueiden ja rakenteiden väliset riippuvuudet sekä selvitettiin samat asiat myös tavoiteltavasta tulevaisuudentilasta. Näitä tiloja verrattiin ja kehitettiin Etelä-Savon ennakoinnin toimintastrategia ja kehitysohjelma.
- Mallin kehittäminen johti mm. Ennakoinnin työkalupakki – koulutuskokonaisuuden järjestämiseen.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Etelä-Savon alueellisen ennakoinnin toimintamalli

Tavoite: Etelä-Savon ennakoinnissa on mukana vahva ja laaja toimijoiden verkosto, joka osallistuu aktiivisesti alueen tilaa ja tulevaisuudennäkymiä koskevan tiedon muodostamiseen, analysointiin, hyödyntämiseen ja viestintään.

Työkalupakki

esavoennakoi.fi

Yhteinen verkkoalusta, jossa Etelä-Savon tilanne- ja tulevaisuuskuva muodostetaan ja keskustelua käydään.

Ennakoinnin uutiskirje

kokoaa säännöllisin väliajoin yhteen ennakoinnin prosessit, tuotokset ja tapahtumat. Tilaa uutiskirje: esavoennakoi.fi

Tapahtumat ja tilaisuudet

Eri tahojen järjestämät tulevaisuusfoorumit, -työpajat ja -koulutukset, joissa keskitytään yksilöityihin tulevaisuusteemoihin.

Ennakoinnin toimintamalli tuottaa tilanne- ja tulevaisuustietoa Etelä-Savosta suunnittelun ja päätöksenteon tueksi, nostaa esiin uusia ilmiöitä ja pitää yllä yhteistä tulevaisuuskeskustelua.

Etelä-Savon ennakoinnin toimijat ja verkostot

Ennakointiverkosto >100 henkilöä koostuu laajasta kokoonpanosta eri organisaatioita edustavia tahoja sekä tulevaisuusorientoituneista kansalaisista. Verkosto luo yhteistä tilanne- ja tulevaisuuskuva.

Tulevaisuusryhmä n. 20 henkilöä ohjaa ja sparraa ennakointitiimin työtä, suunnittelee ja ideoi sekä keskustelee säännöllisesti toimintaympäristön muutossuunnista.

Ennakointitiimi 6-8 henkilöä (Maakuntaliitto/ELY/TE-toimisto) vastaa ennakointiyhteistyön koordinaatiosta, verkkoalustan toiminnasta, vuosikellon toteutumisesta sekä toiminnan kehittämisestä.

Toimintamallin jatkuva kehittäminen: ennakointityön luonteen mukaisesti malli on joustava, uudelleennarvioitava ja jatkuvasti päivitettävä.

Yhteydet alueellisiin, kansallisiin ja kansainvälisiin ennakointiverkostoihin

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Ennakointi verkostotyönä

- Alueellinen ennakointiverkosto luo yhdessä jatkuvasti päivittyvän, tulevaisuuteen suuntaavan tilannekuvan, jossa huomioidaan aluetta kuvaavat indikaattorit sekä ulkoisen toimintaympäristön muutossuunnat.
- Verkoston käytössä on esavoennakoi.fi –alusta, joka mahdollistaa toimijoiden aktiivisen osallistumisen ja vuorovaikutteisuuden. Muita työkaluja ovat uutiskirje sekä ennakoinnin prosessit ja tapahtumat.
- Alustaan eri toimijoiden toimesta koottavaa tietoa käytetään ja hyödynnetään aluekehitystyössä, suunnittelussa ja päätöksenteossa.
- Tilannekuvaa täydentämään tehdään ennakointihankkeen puitteissa valikoiduista aiheista selvityksiä sekä hankitaan aineistoja ja ulkopuolista asiantuntemusta.
- Ajantasainen ja yhteinen näkemys Etelä-Savon tilanteesta, tulevaisuuden haasteista ja mahdollisuuksista auttaa suuntaamaan toimenpiteitä kohti tavoiteltavaa tulevaisuutta.
- Olennaista ennakointimallin juurruttamisessa on terävöittää verkostotoimintaan osallistumisesta saavutettavia hyötyjä ja lisätä moniäänisyyttä.

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Jatkuvasti kehitettävä ennakoinnin toimintamalli

- Toimintamalli ei ole valmis tai lopullinen, vaan se elää ja muuttuu ajan mukana. Ennakointityön luonteen mukaisesti se on tehty **joustavaksi, jatkuvasti uudelleen arvioitavaksi ja päivitettäväksi**.
- Ajankohtaisia kehittämiskaskelia:
 - Ennakoinnin toimintamallin jalkauttaminen alueelle.
 - Kehitetään ja ylläpidetään jatkuvasti päivittyvää tilanne- ja tulevaisuuskuva, jota tuetaan monipuolisella tiedontuotannolla.
 - Toimijoiden ennakointiosaamisen kehittäminen koulutusten, valmennusten ja sparrausten avulla.
 - Hyödynnetään ulkoisissa, mm. kansainvälisissä verkostoissa tehtävää ennakointityötä ja tuodaan uusia hyviä käytäntöjä ja menestyksen malleja omaan toimintaan.

Tavoite: Etelä-Savon ennakoinnissa on mukana vahva ja laaja toimijoiden verkosto, joka osallistuu aktiivisesti alueen tilaa ja tulevaisuudennäkymiä koskevan tiedon viestintään, analysoitiin ja hyödyntämiseen

Kestävä kehitys ja työ- ja elämäntilanneohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Esavoennakoi.fi ennakointialusta

Etelä-Savo ennakoi

Tervetuloa muodostamaan yhdessä Etelä-Savon tilanne- ja tulevaisuuskuva ja osallistumaan toimintaympäristön seurantaan.

Vipuvoimaa EU:lta 2014-2020

Euroopan unioni Euroopan sosiaalirahasto

Tervetuloa uudistetulle Etelä-Savo ennakoi -sivustolle!

Sivusto toimii aluetta koskevan tiedon jakamisväylänä ja ennakointiverkoston kohtaamis- ja keskustelufoorumina.

Sivustolla ylläpidetään ajantasaista tilannekuva maakunnan kehityksestä ja sekä hahmotellaan tulevaisuutta trendien ja kehityskulkujen valossa. Mukaan ennakointityöhön voit tulla tilanne- ja tulevaisuuskuva kommentoimalla, jakamalla viestiseinällä tulevaisuustietosi ja ajankohtaiset tapahtumasi sekä tilaamalla ennakointiverkoston uutiskirjeen.

Sivusto on tarkoitettu kaikkien Etelä-Savon tilannekuvasta ja tulevaisuudennäköymistä kiinnostuneiden käyttöön ja hyödynnettäväksi!

Toteutuksesta vastaa Etelä-Savon maakuntaliiton Etelä-Savon ennakointiverkko -hanke.

Kiitos!

Hanna Kautiainen
hanna.kautiainen@esavo.fi
p.044 770 0519

Anne Kokkonen
anne.kokkonen@esavo.fi
p.044 770 0512

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto